ਰਖੜੀ

834

ਹਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ 'ਪ੍ਰੇਮੀ'
ਦੇ ਪ੍ਰਸਿਧ ਨਾਟਕ ਰਖਸ਼ਾ ਬੰਧਨ ਦਾ ਪੰਜਾਬੀ ਅਨੁਵਾਦ

ਅਨੁਵਾਦਿਕ
ਹਰਿਨਾਮ ਦਾਸ ਸਹਿਰਾਈ

ਲਾਹੌਰ ਬੁਕ ਸ਼ਾਪ
ਨਿਸਬਤ ਰੋਡ : ਲਾਹੌਰ : ਮੋਹਨ ਲਾਲ ਰੋਡ

ਸਭ ਹੱਕ ਰਾਖਵੇਂ ਹਨ

32749
ਪ੍ਰ ਪ੍ਰਦ ਠ

ਪ੍ਰੇ ਪ੍ਰਦ ਠ

32749

ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ੧੦੦੦
ਫ਼ਰਵਰੀ ੧੯੪੭
ਕੀਮਤ ੨ ਰੁ

ਪ੍ਰਿੰਟਰ–ਸ: ਲਾਭ ਸਿੰਘ 'ਨਾਰੰਗ' ਮਾਲਿਕ ਫਤਹ ਪ੍ਰਿੰਟਿੰਗ ਪ੍ਰੈਸ, ਰਾਇਲ ਪਾਰਕ, ਮੈਕਲੋਡ ਰੋਡ ਲਾਹੌਰ ।
ਪਬਲਿਸ਼ਰ–ਸ: ਜੀਵਨ ਸਿੰਘ ਐਮ. ਏ., ਮਾਲਿਕ ਲਾਹੌਰ ਬੁਕ ਸ਼ਾਪ, ਨਿਸਬਤ ਰੋਡ ਲਾਹੌਰ.

ਸੁਹਰਿਦਾਤਾ ਦੀ ਮੂਰਤੀ
ਅਤੇ ਬੇਗਰਜ਼ ਪਿਆਰ ਦੇ ਰੂਪ

ਸ੍ਰੀ ਮਾਤਾ ਜੀ

ਦੇ

ਚਰਨਾਂ ਵਿਚ

"ਹਰਿਨਾਮ"

ਪਾਤਰ ਸੂਚੀ !

ਵਿਕ੍ਰਮਾ ਦਿਤਯ–ਮਹਾਰਾਣਾ ਸੰਗਰਾਮ ਸਿੰਘ (ਸਾਂਗਾ) ਤੇ ਮਹਾਰਾਣੀ ਜਵਾਹਰ ਬਾਈ ਦਾ ਪੁਤ ਅਤੇ ਮੇਵਾੜ ਦਾ ਮਹਾਰਾਣਾ ।

ਉਦੇ ਸਿੰਘ–ਮਹਾਰਾਣਾ ਸੰਗਰਾਮ ਤੇ ਮਹਾਰਾਣੀ ਕਰਮਵਤੀ ਦਾ ਪੁਤ੍ਰ ।

ਹਮਾਯੂੰ–ਦਿਲੀ ਦਾ ਬਾਦਸ਼ਾਹ ।

ਬਹਾਦਰ ਸ਼ਾਹ–ਗੁਜਰਾਤ ਦਾ ਬਾਦਸ਼ਾਹ ।

ਬਾਘ ਸਿੰਘ–ਮਹਾਰਾਣਾ ਵਿਕ੍ਰਮਾ ਦਿਤਯ ਦਾ ਚਾਚਾ ਤੇ ਪਰਤਾਪ ਗੜ੍ਹ ਦਾ ਰਾਜਾ ।

ਚਾਂਦ ਖਾਂ–ਬਹਾਦਰ ਸ਼ਾਹ ਦਾ ਭਰਾ ।

ਮੁੱਲ੍ਹਖਾਂ–ਮਾਲਵੇ ਦਾ ਸੂਬੇਦਾਰ ।

ਸ਼ਾਹ ਸ਼ੈਖ ਔਲਿਆ–ਬਹਾਦਰ ਸ਼ਾਹ ਦਾ ਮੁਰਸ਼ਦ (ਗੁਰੂ)

ਭੀਲ ਰਾਜ–ਮੇਵਾੜ ਦੇ ਭੀਲਾਂ ਦਾ ਸਰਦਾਰ ।

ਵਿਜੈ ਸਿੰਘ–ਮਹਾਰਾਣਾ ਵਿਕ੍ਰਮਾ ਦਿਤਯ ਦੇ ਵਡੇ ਭਰਾ ਰਤਨ ਸਿੰਘ ਦਾ ਪੋਤਰਾ ।

ਧਨ ਦਾਸ–ਮੇਵਾੜ ਦਾ ਇਕ ਲਖਪਤੀ ਸੇਠ ।

ਮੋਜੀ ਰਾਮ–ਧਨ ਦਾਸ ਦਾ ਪੁਤ ।

ਤਾਤਾਰ ਖਾਂ ਤੇ ਹਿੰਦੂ ਬੇਗ–ਹਮਾਯੂੰ ਦੇ ਸੈਨਾਪਤੀ ।

ਨੁਨੋ ਦੇ ਕੁਨਹਾ–ਪੁਰਤਗੇਜ਼ ਗਵਰਨਰ ।

ਅਰਜਨ ਸਿੰਘ–ਬੂੰਦੀ ਦਾ ਰਾਜਕੁਮਾਰ ਤੇ ਕਰਮਵਤੀ ਦਾ ਭਰਾ ।

ਕਰਮਵਤੀ–ਰਾਣਾਂ ਸਾਂਗਾ ਦੀ ਇਸਤਰੀ ਤੇ ਉਦੇ ਸਿੰਘ ਦੀ ਮਾਂ ।

ਜਵਾਹਰ ਬਾਈ–ਰਾਣਾਂ ਸਾਂਗਾ ਦੀ ਇਸਤਰੀ ਤੇਵਿਕ੍ਰਮਾ ਦਿਤਯ ਦੀ ਮਾਂ ।

ਸ਼ਿਆਮਾ–ਭੀਲ ਕੁੜੀ ਜਿਦ੍ਹਾ ਵਿਆਹ ਵਿਕ੍ਰਮਾ ਦਿਤਯ ਦੇ ਵਡੇ ਭਰਾ ਰਤਨ ਸਿੰਘ ਦੇ ਪੁਤ ਨਾਲ ਹੋਇਆ ਸੀ ਤੇ ਵਿਜੈ ਸਿੰਘ ਦੀ ਮਾਂ ।

ਮਾਯਾ–ਸੇਠ ਧਨ ਦਾਸ ਦੀ ਵਹੁਟੀ ।

ਚਾਰਨੀ–ਮੇਵਾੜ ਦੇ ਕੌਮੀ ਗੀਤ ਗਾਉਣ ਵਾਲੀ ।

ਪਰਦਾ ਉਠਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ

ਜਦ ਮੈਂ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਵਿਚ ਅਖ ਉਘੇੜੀ ਤਦ ਮੈਂ ਵੇਖਿਆ ਕਿ ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਟਕ ਕਲਾ ਵਿਚ ਕੋਈ ਕੰਮ ਦਾ ਨਾਟਕ ਦੀਵਾ ਲੈ ਕੇ ਢੂੰਡਿਆਂ ਵੀ ਮਿਲਣਾ ਮੁਸ਼ਕਲ ਹੈ । ਸਿਰਫ ਇਕ ਦੋ ਨਾਟਕ ਹਨ । ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਸੀਂ ਨਾਟਕ ਆਖ ਸਕਦੇ ਹਾਂ । ਬਹੁਤੇ ਨਾਟਕ ਚਲਦੇ ਫਿਰਦੇ ਉਡਦੀ ਬੋਲ ਚਾਲ ਦੇ ਪੰਖੇਰੂ ਹਨ । ਕਈ ਨਾਟਕਾਂ ਵਿਚ ਬੋਲ ਚਾਲ ਦੀ ਏਨੀ ਭਰਮਾਰ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਨਾਟਕ ਦੀ ਥੀਮ ਨੂੰ ਹੀ ਭੁਲ ਜਾਂਦੇ ਹਾਂ । ਸਾਡੇ ਤੇ ਨਾਟਕ ਦੀ ਬੋਲ ਚਾਲ ਹੀ ਸਵਾਰ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ । ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਿਸੇ ਵਡੇ ਸਾਰੇ ਫਕਰ ਦਾ ਟੂਣਾਂ ਜਾਦੂ ਤਵੀਤ ।

ਨਾਟਕ ਕਾਰ ਜਿਹੜੀ ਅਸਲੀ ਗਲ ਸਾਨੂੰ ਆਪਣੀ ਨਾਟਕ ਕਲਾ ਵਿਚ ਦਸਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ । ਓਹਨੂੰ ਦਸਣਾ ਤੇ ਦਰਕਨਾਰ ਉਹਦੇ ਨੇੜੇ ਨੇੜੇ ਵੀ ਨਹੀਂ ਪੁਜਦਾ । ਤੇ ਆਪਣਾ ਸਾਰਾ ਸਮਾਂ ਨਾਟਕ ਦੀ ਬੋਲ ਚਾਲ ਦੀ ਉਧੇੜ ਬੋਣ ਵਿਚ ਬਤੀਤ ਕਰ ਦੇਂਦਾ ਏ । ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪਿੰਡ ਦੀ ਪਰਿਆਂ ਵਿਚ ਕਿਸੇ ਗਲ ਦਾ ਮੁਢ ਇਕ ਨਹੀਂ ਰਹਿ ਜਾਂਦਾ, ਤੇ ਏਹੋ ਗੱਲ ਉਸ ਨਾਟਕ ਕਾਰ ਨਾਲ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ! ਤੇ ਉਹ ਨਾਟਕ ਕਾਰ ਆਪਣੀ ਨਾਟਕ ਦੀ ਥੀਮ ਨੂੰ ਛੋਂਹਦਾ ਵੀ ਨਹੀਂ ਤੇ ਉਹਦੇ ਨੇੜੇ ਨੇੜੇ ਦੀ ਲੰਘ ਜਾਂਦਾ ਹੈ । ਮੈਂ ਤੇ ਇਹੋ ਜਿਹੇ ਨਾਟਕਾਂ ਨੂੰ ਨਾਟਕ ਤੇ ਨਹੀਂ ਆਖ ਸਕਦਾ,

TO READ THE ENTIRE BOOK PLEASE CONTACT US:

whatsapp: +92-3160770117

email: worldcentreforpunjabi@gmail.com

World Centre for Punjabi, Lahore, Pakistan.